

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-0227-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific final al proiectului 23.70105.5107.02 ”Evoluția importului resurselor genetice animaliere și dezvoltarea măsurilor zootehnice și economice argumentate pentru asigurarea producției autohtone”, din cadrul concursului ”Reziliența Republicii Moldova la situații de criză”, director de proiect: Dr. Tatiana LUPOLOV, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, perfectat în baza audierii raportului științific final al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe ale Vieții, din 27 februarie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

1. Realizarea scopului și obiectivelor exprimate prin rezultatele obținute

Rezultatele obținute în proiect oferă realizarea scopului enunțat având în vedere că echipa proiectului a elaborat rapoartele de studii privind realizarea potențialului de producție a resurselor genetice de import la cele trei specii de bază (bovine de lapte, suine, ovine de lapte) pe rasele solicitate de către operatorii economici din sectorul zootehnic. Totodată, s-a elaborat un studiu pe importul (completarea) fermelor zootehnice cu animale procurate din export și nu doar tineret de reproducție (animale vii) dar și materialul seminal de suine și cel de bovine utilizat pentru înșămânțarea artificială a femelelor de speciile respective. Pentru fermele de bovine s-a realizat un studiu de fezabilitate care a demonstrat cele mai optimale variante de producție, iar analizele economice respective pot fi utilizate în perfecționarea politicilor statului pentru dezvoltarea sectorului bovinelor de lapte - un sector strategic pentru diminuarea importului de lapte și produse lactate.

2. Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, participarea la conferințe și expoziții)

Rezultatele studiilor realizate în cadrul proiectului au fost diseminate prin: publicarea a două articole științifice în revista recunoscută la nivel internațional, având cotația WoS (Cabi), fiind prezentate și rapoarte (oral) la Conferința științifică cu participare internațională organizată de RIMSA-Troyan, Bulgaria; prezentarea rapoartelor la 3 seminare tematice; utilizarea rezultatelor cercetării în raportul de studii doctorale (a. II, ȘD UTM); utilizarea în predarea cursurilor universitare la specialitatea Zootehnie.

3. Contribuția rezultatelor proiectului la soluționarea situației de criză și reziliența pe problema abordată

Rezultatele proiectului pot fi utilizate în procesul de evaluare a eficienței politicilor statului în ce privește importul resurselor genetice animale, gradul de adaptare a lor la condițiile republicii și în scopul ajustării și reglării proceselor de import și susținere financiară din partea statului a fermierilor, inclusiv la capitolul eficientizarea fermelor de bovine.

4. Valoarea socio-economică și impactul rezultatelor obținute

Rezultatele proiectului au impact socio-economic pentru asigurarea securității alimentare a țării și contribui la optimizarea politicilor statului în susținerea financiară a geneticii animale de import, inclusiv și la optimizarea mărimii fermelor de bovine pentru lapte, astfel ca producția respectivă să fie eficientă, prin ce se va atinge și creșterea bunăstării fermierilor preocupați în ramura respectivă.

5. Participarea tinerilor în proiect. Colaborarea la nivel internațional și național. Oportunitatea de continuare a cercetărilor

În cadrul proiectului a participat un doctorand, care își realizează teza în ramura creșterii suinelor; În cadrul proiectului s-a colaborat cu instituții de cercetare din România și din Bulgaria, inclusiv o instituție din domeniul privat (Semtest) și un ONG (Caprirom), iar la nivel național cu fermele zootehnice și cu autoritățile publice, precum MAIA și ANSA.

Punctajul mediu acordat: 25,2

Concluzii și recomandări:

Proiectul în ansamblu are o bază solidă de studii realizate de executori, fiind atrase în colaborare diferite entități - instituții publice, mediul privat (ferme zootehnice) și mediul asociativ, ceea ce a permis realizarea, în fond, a obiectivelor trasate și permite ca datele obținute să fie implicate în luarea sau perfecționarea deciziilor referitoare politicilor statului în importul resurselor genetice animaliere pentru dezvoltarea sectorului zootehnic la nivelul Ministerului de resort - MAIA. Rezultatele obținute au un aspect teoretic bazat pe argumentarea științifică a realizării de către animalele de import a potențialului lor genetic și productiv, dar și cel practic pentru fermierii care solicită dezvoltarea unei afaceri în domeniu. Cercetările în domeniul vizat pot fi continuate prin implicarea și altor specii și rase de animale, care se importă în țară, precum bovinele din rasele de carne, ovine din rasele de carne, caprinele de lapte, materialul genetic cunicol și altele.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc